

Тыванын делгемнеринде. Хемчик көөрүрүм күзөгө көшкөн аалдың хою кезип олур.

А. АИРНИН фотосу.

КУЛЬТУРА АМЫДЫРАЛЫ „БОЙДУСТУҢ ХАЙЫРАЛЫ“

Бистин суурга чек, нога делгемнени эрттерин чалып болган. Чек, нога болган аймактын чектеринин делгемнени чоокта чаа Сагагалдай ортукмак школанын организатор эрттерин.

Делгемнени сагагалдайлар башчыларга тураактап, чурттуу ортукмак болган дээ өрөөндөгү чектерин доокан анык башчыларын ажал-амыраалына челишкенин күзөп, айрык чараш чектерден кылган бондистары оларга байырламык-биле тулусузда.

Сагагалдай чек, нога остреринге соңурагалдыр көвүдөн айттырдылар, оларын бо чыны кылган ажалын туңгун делгемнени партия райкомун секретары эш М. О. Минчицаа делгемнени, делгемнени көөрүчө чыгышарын чаалап. Делгемне шунту 101 аям-бүрү үнүштер болган. Оон штинде 34 аям-бүрү бажын чектер, 28 декоративтик чектер, ногааларын 17 сорттарын делгем. Делгемне шунту-ла үзүлдер созул, ил-чала-лаа Галина Саттын, Мария Киселевнаны, Физа Егорованы, Гая Күнчүтүн, Патана Дугуй-оолдун, Зина Дембаревнаны эконаттары дымка солуп болган. Юрүкчүлөр оларын чыныктап, чектеринин чаракын, помидор, острин, морковтарын ажал алап острерин магалды турган. Галина Саттын эконаттарында «Кү», «Тайга», «Байкал чай», «Куял», «Эйн эртен деп уран-чечет аттар-биле алап беккетер чараш болган көрүштү болган. Оон чектеринин ар-зында чүгө георгинин бажын аям-бүрү 4-5 сорттарым.

Чектер, ногааларын тэрип острерин мында-ла чынык аес. Ол дээрже кижилерни аям-бүрү соңурагалдыр, чүкүлдүндө кол хамаарыр. Га-

лина Сат чектеринин үрөштерин Шүшенско, Новосибирск, Ташкент дээр, өскө-дөө чектерден чыгышып аел, чыл-чыла тарын острерин келген. Чектерин бажын чынык аям-бүрү чүгө суур чагайжыдылганга ужура-дуалык аес, кадыкчыла база амыкты. Бичанган суурун чурттанга бүрүк бажынын делгемнени, хем-рик-кажалын штин ары-сыны тургузул, ногайчыла чек, чек, ногааны острерин чүгүлэ дээрин билдир чүгүлэ суур чагайжыдылганга чаа хамаарыштыр делгемнени эрттерин турганнан чек остреринин санын чылдан чыла оуп, соңурагал угадын турары бо делгемден өлөрөө. Бо чынык № 2 аям-салтын, район эм-иселгенин, аалчылар бажынын коллективтерин делгем-гесте багай аес киржин, өскө-келерге үзегер-вижон көрүкчөп.

«Сагагалдай чек, нога аймак тарын острерин берге, шоогул үймө» деп чамлык кижилерин ундан чок та-лыбырынга кым-лаа бүзүр-дөр, острин, морковтарын ажал алап острерин магалды турган. Галина Саттын эконаттарында «Кү», «Тайга», «Байкал чай», «Куял», «Эйн эртен деп уран-чечет аттар-биле алап беккетер чараш болган көрүштү болган. Оон чектеринин ар-зында чүгө георгинин бажын аям-бүрү 4-5 сорттарым.

Чектер, ногааларын тэрип острерин мында-ла чынык аес. Ол дээрже кижилерни аям-бүрү соңурагалдыр, чүкүлдүндө кол хамаарыр. Га-

С. МААДЫ.

ОНУ ХУНДУЛЭЭР

Ак-Туру суурга чедө беринерге чыда кино доктамак уруп, ону чон удуз соңурагал-биле көрүп турарын эскерип бекер селер. Кино көрүшү эзелде мурнунда оон кыска тайлалык кылган турар көрүкчүлөргө соолу. Оон шык кино көрүшү график, репертар планын баш бүрүн-лаар-ла көрүкчүлөргө тамчыктыр турар. Кинону көрүшү турар үдөй түрүктөлүшкүн дээр, өскө-дөө чүгүлдер болбайн келген.

Бо бөгү киноланын Назым-оол Моңушевтин Санчынын үзегерин ижинин амыкында чедип алдыкан. Көрүкчүлөр-биле харылаалык аки иш дээр чон ону мактан турар. Оон чок чыл дүрүзүндө киноланын ажал алап келген. Кино көрүшүлөрүнүн планын доктамак аям-бүрү күзөп турар.

Улуу-Хем район

АК-ТУРУТЖУЛАРГА

Тыванын көрүш-шин театры артисттери чылдык кайла-лаа үзүлде республиканын о-бо бундуларын одурту келди, чога бараан бооп чоруп турарын билдирди. Кайла-лаа үдө оларын оюу-көпүлөрүнүн өздүгүн ажал-ышкыларын удуз соңурагал-биле хуурап ал турар.

Чоокта чаа Улуу-Хемнин Ак-Туру суурун чуртгалчылары бажын чараш штинин чуртгалчыларын. Бо уладала «Бажынын» чуртгалчыларын ажал-ышкыларын артисттерин ойнап көрүштү. Артисттерин ойнап

К. КОМБУ.

МЮНХЕН. (СЭТА-ның тускай корр. В. Кукушкин, А. Стародуб, Ю. Хромов). Сентябрь 5-тиң артепнде аят мувар маргыдаанын киржисчилери, классиктиң хуреттин мөгелери болган каноо база байдара дээр хемелерге чарыштык тергилдерин олимпийск медальдар дээр шилтиг дөмөксиде ага-дөксидер.

Байдара болган каноо хемелер-биле чарыштык соңурагал көр дээр Мюнхендин кымдыла Обершляхсайм эринин 20 муң тире көрүкчүлөр чыгып келген. Машина тургууар чеге чүгө барым-герман аес, хары-лаа Европаның өскө-дөө турттарың помелерин кадаан авто-мобильдер дола берген.

Бо маргыдаларга каришкен совет спортсменер шунтуу тержин аки көргүзүлүп болганар.

Маргыдала эгелеринин алоон каш хуп мурунда Алесандр Шваренкован бо дугайында айтырып салырга, делгемсөл соолту, түнпөк худле шыгыны болуп дээр хары-лаан болот. Иччала-лаа шунту-ла эгелерин тура шыгыны делгемсирер херек деп, ол немей чутулаан.

Делгемнин чыгыс аес улаа чемпиону болган Мехиконун олимпийск чемпионун ол острин бадиттаттын. Шваренко-биле жожа ГДР-дөө анык спортсмен Нохам Маттерр экинчилер келген. Шваренкован ол шоолуг-ла аес ооздала.

Чыгыс кижилер олар байдара хемелер астафетаны ийн даяр олимпийск чемпион Людмила Пинаеваны худон алган. Юлия Райбинская дораян-ла мурунку одуртуке кире берген. Ол маргыдала 500 метрге болган.

Орта түндөк маргыдаларже кирер дээр дөмөкс чоруп турган. Оон сонда Людмила Пинаева ийн кили олар байдара хемелер Ека-терива Курьшова-биле кады бүгү дистанцияны бузур-дил-биле эрткин, өскө-келер мурун.

Василий Юрченко база-ла каноо хемелер маргыдаларын ийни чегин алган, түнпөк маргыдалага кирер эргөөн алган.

Ийн-ийн кижилер олар каноо болган байдара хемелер-биле маргыдалага Владис Чесноска биле Юрий Лобанов, Николай Горбачев биле Виктор Кратасюк олар база чедипширин болганар. Дорт кижилер олар байдара маргыдалага ССР-ин болган ГДР-ин спортсменерин эд шымык дээрин көргүскөн.

«Н о м болган ыры»

Москвада «Чечен чогаал» деп лом үндүрер чеге бистин калбак делгем Терзан чурту-вуста туртат турар бузул-бас эп-айыралык акы-дун-мамыкшы нацияларын шү-дүкчүлөрүн шүдүктөрүнүн «Ном болган ыры» деп чынык чыгыс чоокта чаа парлан үндүргөн. Ук шүдүктөр чыныкшы бистин республиканын ном садылгында кирген. Чынык-чыла дөртен амык алгы нация шүдүкчүлөрүн шүдүктөрү парлаттыган. Оларын ара-зында Тыванын хоочун болган анык салгалдын шүдүкчүлөрүн чогаалдары база бар.

Сурагалы шүдүкчү Степан Сарым-оолдун «Мел-Совет Эмиленин хамаатым чеге», Олег Саган-оолдун «Терек», Юрий Кыргызын «Октябрь» ийн чыгыс алган тур мен, Кызыл-Эрик Кудажынын «Чогаалым», Монгуш Доржунов «Час», «Өнүгүм», Алдын-оол Ларжаанын «Төө биле амыраал» болган өскө-лаа шүдүкчүлөрүн шүдүктөрү кирген. (БИСТИН КОРР.).

ВИЧИЛЕРГЕ

Татарин дээр суурга ажиттыган, «Архидетричкы» дээр катгыжышыкы электи күжү-биле ажалдар, уруглар ойнап ойнактарын бундуруп огелден.

Ол болга бичилерге бараан-нар бундурер. Арменияда төскү улетур объектин болуп турган. Анза кылгалан аям-бүрү ойнактар уругларын уду-биле өртүр. Оларын Ленинкашын улетур коби-надыл болган Шамша-лискиде «Пластик» заводтук мастерлери бундур турарлар.

Уругларга ойнап кылдыр таарыштырган стел сайдып айна, сакмолеттар, корабльчи-гештер болган өскө-келерин-лаа Гривая алманын залонун мейдарттары кылган турарлар.

(СЭТА).

1932 чылдын май чыскаалы Сагагалдай ол хуу хамымын-ла турган. Тержин дээр каас торгу, чымын товарын иттерге, аятын, чыда артар чыгып, амыр-медди ийн айттырып, амыр-агыйма чутулаштып турган.

Белак, сымнык, бодулу-дөө болза, силер кеттирген, өскө-дөө кара карактарын амыр эр Баржайын чон хамымындин соңурагал-биле көрүп турган. «Манзар көрүшүнүк бо огу боду дег мөгө-шымык эр болуп, өзе берип-тир ийи-а-дижи, кезек амантар байык хөлөгөндө таакталышкан ор-ганнар. Оларын чутуаан хөр-лөдө-хөрлөдө, бөгүн бо дээр хурешке кым шүгүлдүр деп чутуааже чоруту шил-чөп. «Эраннын хоочун мөгөл Байял келген дитти-лөр, берге-ле кижилер аес» — деп, хурец даамыба шыва тоңуур аман болдым огелен. «Алажар-лаа белес-селен кижилер аес-ла чорду. Эртен чылын Эртенге калчачы?» — деп оесил доктамыртык. «А-а, Илтиг хары. Оон дундым, бо салгымы оон Шойбуун айымын болду-мун. Шымын-ийн. Амыктыр кичүк аеске, Баржай ол чуганы дундываан, сөткүл-сак-гыкы доктаган, бирде чагай күзөгө амыккан, бирде кону карарын, бажы-ла, бажы-ла турган. Бир дугаар кожуу чыскаалыга хурешир! Сүр-төпчү-ле!»

Матин коонда, бедик ий-дир чыгыла хамык чон тоге-рийте олурунган.

Ужек ийн мөгөн ден чар-

ОЛИМПИЙ ОЮННАРЫНДА

Анаа бистин хемелеринивис тилеэн.

Классиктиң хуреш таланы-биле маргыдала бистин коосту хуреш мастерлеринивис тер-жин аки хурешкен дярмарка салыпта болган. ССР-иниң спортсменери баштайгы ук-сражышкынарым чедипши-кениг эрттерген. Анаа Джем Кавалов, Виталий Констан-доло болган Владимир Зубков олар тилекеги чедип алган-нар.

Мюнхендин Нимфебург дөө паргыдагы ногаан шыкты шолуге аят муварынн коомандалар арамында маргыдала база ага-дөксидер, бо маргыдала эр кижилер-биле кады херекшенирип кариш турары соду. Баштайгы хур ГФР-иниң спортсмени Лиавелот Лиавелот 1763,0 салык бооп, мурун чоруп турган. Ийни чеге — Мехиконга олимпиядык чемпион Иван Кизимов. Совет коомда ГФР-иниң төлөөкчүлөрүндө 33 сая жождол, амыкында ийни чеге чоруп турар. Ушкү чеге — шведтер. Олар бистин спортсменеривиске 75 сая чегейи турар.

ССР-иниң электеринин Польшанын коомандасын шүдүкчүлөрүн аки чыгып болган дээр чутулап болуп. Чүгө дээр, алаа по-ляна спортсменер тилдөр болза, олимпийск чемпион-пары удул алган дег ма-дандыр боорлап башка, чүгө-дөө болбос турган. А совет шилдик коомдага ол оюу — тержин удуз укур-дузалык болган. Олар тилдөр болза боттарынын бөдүлүгө бирги чеге укур укурдул. Иччала-ла-лаа поляна спортсменер тержин аки ойнаанар. Бичанган бистин коомда-нык бүгү-ле күжүн салыр, бяр-ла аргаларын амыкылар укурга таварышкан. Оларын маргыдалаы уш шак амык чеге үргүзүлгөн. Оон түнпөк чүгө соолту укурдул-кыны — бешки ойнакыла ийн шарттыктын. ССР-иниң шилдик электеринин укур укур-жышкынын укур арым-биле уткыш, боттары-нын бөдүлүгүн бирги чеге чеге үгөн.

Сентябрь 5-тиң кижик маргыдалаларын олимпийск суурга болган таварылга холбоштар кылбас эвес.

Бичанган сентябрь 6-тын маргыдалаларын эрген аес, а ук чегин-биле 14 шакта эгелерин чараан.

Мюнхенде олимпийск суурга болган таварылга холбоштар кылбас эвес.

Мюнхенде олимпийск суурга болган таварылга холбоштар кылбас эвес.

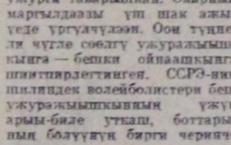
ОЛИМПИАДА ТҮР СОККААН

МЮНХЕН. (СЭТА). Делегетин Олимпийск комитети болган олимпий ойнарын организатор комитети Олимпийск суурга болган үзгелешкенин урундаы Маргыдала олимпий ойнарын тур соккаан деп шитти-кери ундурер. Чүгө сентябрь 5-те бооп турар маргы-

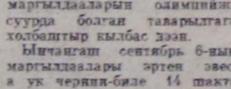
ГДР — Мексика-7:0, Марко-во — Дания-4:3.

Бистин ипага-биле маргыдала кирер турар уш спортсменеривис шунтуу худаа бирин чеге дээр түнпөк маргыдалаже кирер шыла-лайн барганар. И. Валетов биле Ф. Кросс олар — чыгыс-чыгыс тилекеги чедип алган, а С. Наримов — чыгыс-чыгыс тилекеги чедип алган.

ССР-иниң электеринин Польшанын коомандасын шүдүкчүлөрүн аки чыгып болган дээр чутулап болуп. Чүгө дээр, алаа по-ляна спортсменер тилдөр болза, олимпийск чемпион-пары удул алган дег ма-дандыр боорлап башка, чүгө-дөө болбос турган. А совет шилдик коомдага ол оюу — тержин удуз укур-дузалык болган. Олар тилдөр болза боттарынын бөдүлүгө бирги чеге укур укурдул. Иччала-ла-лаа поляна спортсменер тержин аки ойнаанар. Бичанган бистин коомда-нык бүгү-ле күжүн салыр, бяр-ла аргаларын амыкылар укурга таварышкан. Оларын маргыдалаы уш шак амык чеге үргүзүлгөн. Оон түнпөк чүгө соолту укурдул-кыны — бешки ойнакыла ийн шарттыктын. ССР-иниң шилдик электеринин укур укур-жышкынын укур арым-биле уткыш, боттары-нын бөдүлүгүн бирги чеге чеге үгөн.

Мюнхенде олимпийск суурга болган таварылга холбоштар кылбас эвес.

Мюнхенде олимпийск суурга болган таварылга холбоштар кылбас эвес.

ОЛИМПИАДА ТҮР СОККААН

МЮНХЕН. (СЭТА). Делегетин Олимпийск комитети болган олимпий ойнарын организатор комитети Олимпийск суурга болган үзгелешкенин урундаы Маргыдала олимпий ойнарын тур соккаан деп шитти-кери ундурер. Чүгө сентябрь 5-те бооп турар маргы-

дааларын содунге чедер үргүзүлгөн укурдул.

Олимпийск суур делгемнени бундесерин — барымын-герман шериаларын солдаттарын келдиркен. Суурув полиция болган солдаттар бундесер алган турар. Мюнхенде ГФР-ини килелери В. Брайд чеге берген.

МЮНХЕН. (СЭТА). «Кара сентябрь» дээр шалестия организатор кариш турар бундүк кижилер Олимпийск суурга Израильдин спортчу төдө-лөрүн чуртат турар бажынык калдыктын кылган деп. XX олимпий ойнарын Организатор комитетинин даргаан В. Дауме сентябрь беште болган парала-конференцияны дундурган. Ол үзгелешкенин түнпөк чүгө кижилер база өлгөн. Устуде амыккан бундүк кижилер спортчу төдөлөрүн артка келгенин бундүк чексек-биле тулуп, парала-тазактап 200 палестинерин Израильдин кара-бажына-рында достаарын негеп турар.

Парала спортсменер-биле кады ол-ла бажында Уругу-виз болган Гонголтул спорт-чу төдөлери база туруп турар.

Мюнхенде полиция Олимпийск суурга бундесер, мыаар куралдеринин да кирер турар. Полиция-лер маргыдалаже чүгө спортсменерин эрттерип турар.

«Террористтерин үзгелешкенин килелери В. Брайд эд шитти-кери-биле буруу деп көргөн» ГФР-ини чааагыч тускай төлөөкчүн Алес дундурган.

Совет делегациянын төдө-лөрүн ол үзгелешкенин бундүк тараалашкыны болган чамлык кижилерин өдөгөн каймычалык Олимпийск комитетке килелер дээрин дундурган.

ЧУРУКТА: аар делен көдүренин олимпийск чемпиону Ян Талек болган

«Күш-а-ж-а-м». Телефильм. 19.00 — «Салгачыларын намдары». Дамыдыла. 19.30 — «Соликамдин репортаж». Телефильм. 19.40 — Теледөдөр. (Орус дымла). 19.50 — Чартаалар, реклама.

МОСКВАДА

22.00 — «Юморескалар». Кыска метражтык телефильмдер. «Дун ортуулаар». «Ауурагалын амык». 23.30 — «Уен». Информатив программ. 23.00 — 00.25 — Онуу теле-ртургул. Спортчу программа.

Баштайгы беш муң экиземплар

Республика каймычалында тууйу авокуда парала-нын хой шити тардыктымы Анна Иванова. Адам сентябрь 4-де хооранын Союз-печать агентствосине бир-де дугарында келген. 1-чылдын соңунар, журналды-рын ол коллективте кижилеринин чыгыканы 1054 рубльдин квантинанын апарып дундурган. Ол коллективте кижилеринин 148 экиземплар журналдар болган 90 экиземплар солунарын пургу-лайында чык хуусаалык чыгыктын. Коллективте парала-нын хой шити тардыктымы партиянын даагыан Анна Иванова 1970 чылдан бээр ак сеткидин күссөдүн, парала-га чыгылган чыгыктын чыгыктын хой-хөй номчулур-ны хаара тудуп келген. Ол коллективте чыгык «Тунис-ская правда» солушу 55 кижилер чыгып алган.

Хооранын Союз-печать агентствосине бо хундере кижиле хой. Олар шунту парала-нын хой шити тардыкчылары-дыр. Хооранын улетур бундурган, алаан организация чегеринде парала-нын хой-шити тардыкчылары сентябрь 5-ке чедип амыккан чонун 5 муң экиземплар соңунар, журналды-р чыгыканын квантинанын дундурганар.

С. ТАС-00.1.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СЕНТЯБРЬ 7-ДЕ
МОСКВАДА
16.00 — Онуу теле-ртургул. 20-ти Олимпий ойнарында. Мюнхенде — дамдыла. 18.00 — «Уен». Информатив программа.

КЫЗЫЦААН
18.00 — Теледөдөр. 18.50 — «Күш-а-ж-а-м». Телефильм. 19.00 — «Салгачыларын намдары». Дамыдыла. 19.30 — «Соликамдин репортаж». Телефильм. 19.40 — Теледөдөр. (Орус дымла). 19.50 — Чартаалар, реклама.

МОСКВАДА
22.00 — «Юморескалар». Кыска метражтык телефильмдер. «Дун ортуулаар». «Ауурагалын амык». 23.30 — «Уен». Информатив программ. 23.00 — 00.25 — Онуу теле-ртургул. Спортчу программа.

ГФР-НИН ЧАЗААНЫН КЫЙГЫРЫ

БОНН. (СЭТА). Сентябрь 5-те анаа Германиянын Федеративт Республикасынын чааа хурадала, Мюнхенде Олимпийск суурга аймактык болушкунун дугайын чуту-лаа келген. Оон хурадала чедип оонда Германиянын федеративт Республикасынын чаааын парала-ла болган информация талаш-биле тоо албан чеге Германиянын Фе-деративт Республикасынын килелери В. Брайдтын араб чурттарынын күрүе болган чаааарт баштыгына чеге чеге чыгыштарын бажы-

мелин тартамы. Ол кийги-мелин чутулап турар бол-за: «Тайык олимпий ойна-ры дүрүк халдашык түн-пөк чеге тур соккаан болган чамлык кижилер адуу-чыл-гык таварышкан, өскө-дөө кижилерин амыктында аймактык бооп турарын дугайында мезон дундурган, федералдык чааа анаа хамы-биле килелен турар. Халдакчыларын хауука кирер кижилерин хостары-биле бүгү чүдүлгөн кылды-рынче саларын кийгырып тур мен.

72 ЧЫЛДЫН ЛОТЕРЕЯЗЫ: АЛДЫГЫ ҮНДҮРҮЛГӨ

бар. Ойнап аил болуп чүдүлгөн арамда — «Мелодия» дээр баяннар болган «Орнов-3» деп аккордеоннар, магнито-фоннар, транзистор, радиоприемниктер, кинокамералар, фотоаппараттар, алдын өңүр шактар бар. Бо чынык бир-ле дугаарында бижик ка-

САДЫП АЛЫКЧЫЛАРГА ДЫҢНАДЫ

Лотерейанын алдыгы үдү-рүдөгөнне акшалык ойнаа-кынар, оон штинде — 500, 250, 100 рубльдин билеттери база бар. Ийтин-биле 5.317.600 акшалык болган бараанын ойнап алмыш-кынар болуп.

бар. Ойнап аил болуп чүдүлгөн арамда — «Мелодия» дээр баяннар болган «Орнов-3» деп аккордеоннар, магнито-фоннар, транзистор, радиоприемниктер, кинокамералар, фотоаппараттар, алдын өңүр шактар бар. Бо чынык бир-ле дугаарында бижик ка-

кады болбаане хоржон. Бу-лу бижик аес болза бот удул чалаачоң.

— Ам хурешки чорур амык өскөгө чүгү соңу-сээр силер?

— Бо үеиң амыктары кады-шымык, тоду-дога — ол чагай амыктырдын ачы-дыр. Бистин районда ре-спублика эки хурешки турар амык мөгелер бар. Оларга сүмө бо. Язы-бүрү арга өөренир чутула. Чамлык кончүк шымык арлар ана-ла миймакташын турар. А арга анаа тыштын көр аес, өөренир херек. Канды-лаа амык хой каал кылп турган, амык кылштар апар болгай. Хуреш — база ийди. Шити үе таварышкы хуреш, хурешир-ле, хурешир... «А-Эрик» колтозгун оолдары илди. Ам көрбөс, бе, районга хуреш болурга, дык хой оон көр-дир, шугуар, үжүр-лөр, дөртөк артар оолдар-ла илди. Мөгө буруу солд-индундыт, бутта өй удул кончүлүк ийниг болза эки. Чынык аил төп чок хурешки турар амык мөгелер көргө, ба-гы. Мөгө киле ара-лар-дык хандын болбос: бут бекте-рар, шагырар, дерлер апар, а оон тыштык кижилер оон окта алдырар.

— Тына хурешти улам сайыралын, «алды аргалык беш мөгелер» мөгелер хой болуу дээр сакп салым, амыклар укурдул бис — деп, хоочун мөгө түндөндө чутулады.

А. ДЕМБРЕЛЬ.

Мөгө Баржай

хоудуудан бирги шадал — топурак көк даамыбаны ал-ка, анык мөгө өрөөнүнүн чеге дээр, дөгбөс бедик ара-к мый болган. Кокуунга бир дугаар хурешкен-ле шугулу үгөн шымык-ла эр-дир дитти-лөр, үнөр ол-бо таладан ды-налып турган. Ийн кожа кокуунга ач-сурагал мөгелер Байянын, Чуданы, Шой-жуну анык мөгө октаан.

Чоодак чедип тийденнин адыла мөгө-мөгөк шыгылар-ны ам-лаа хөвөр, дөңгүрлер турарп калган кара баштык, удул мага-боттук кил-дин барымда олур. Армыда ханы шыгылар оон өвөөт эвес чыдырны чуртат, эки-бас-

— Силерниң кол-ла аргалар кайтып турганар?

— Мюн инак аргам — бонд-дир, оон эрте чан баш-таар. Бонддор, ола мерге-жил херек. Эйн содвалын тутчун алган, ийн мөгө бот-боттарын көрүп, шенекли турар биле, удурагыныкынык буттарыны аки көр. Би-рөөн башкы, өскөдөн кижилер чорда, чан долавын-шаан, дөксидирин-ле үндү-рер. Кижилер мөгө атарга бар-ганда, буттары адыр, херик болуу азы ар араарындан үзүр укурга таварышкан. Онда Шойгарова — маадир-че, Окустук амык-толу чунга дундурган, хүндүлүгү

РЕДАКЦИЯНЫН АДРЕЗИ

Бизил. Шетинкин-Бравченко кудумчуу, бажы № 3, ТЕЛЕФОНЫ: Редакторун 24-63, редакторун оралакчыларын 35-24, пропанда-кализация 23-54, харысалагы секретарын 23-35, партиянык амыралык редакторун 23-54, сөз-а ажал-агы кылдынын 21-47, үзгүлөр редакторун 22-64, чагай кылдынын 41-27, информация база совет туртуу кылдынын 20-60, булга-терачын 31-75, корректорларын 27-41. Солун келбей барганда 32-75